

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 290/2022-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Ivana Fiačana (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Okresnej prokuratúry Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 203/17/8802 a sp. zn. 2 Pv 204/17/8802 a proti postupu Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 7T/41/2018 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. mája 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresnej prokuratúry Košice I (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 203/17/8802 a sp. zn. 2 Pv 204/17/8802 a postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7T/41/2018. Sťažovateľ žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie 100 000 eur, a to vo vzťahu k okresnej prokuratúre, ako aj vo vzťahu k okresnému súdu. Sťažovateľ žiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a na ten účel priložil k ústavnej sťažnosti aj potvrdenie o svojich osobných, majetkových a zárobkových pomeroch.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 22. februára 2017 podala [REDAKOVANÉ] (ďalej len „oznamovateľka“) na Krajskú prokuratúru v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) trestné oznámenie na osobu sťažovateľa, ktorý ju mal v období od 28. januára 2016 do 6. marca 2017 kontaktovať prostredníctvom telekomunikačných zariadení a zasielať jej sms správy, maily,

sledovať ju a vyhľadávať jej osobnú blízkosť, a to na viacerých miestach v meste Košice, napriek jej výslovnému nesúhlasu, čím u oznamovateľky podstatným spôsobom zhoršil kvalitu jej života.

3. Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach, obvodného oddelenia Policajného zboru Košice-Staré Mesto č. ORP-615/SM-KE-2017 z 15. marca 2017 bola vec týkajúca sa trestného oznámenia oznamovateľky podľa § 197 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku odovzdaná na Okresný úrad Košice I na prejednanie priestupku, lebo výsledky skráteného vyšetrovania preukazovali, že nejde o prečin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom. Okresnému úradu bol v súlade s uvedeným zaslaný aj spisový materiál.

4. Listom z 30. marca 2017 si okresná prokuratúra vyžiadala spisový materiál sp. zn. ORP-615/SM-KE-2017 späť pre účely jeho opätovného preskúmania. Prokurátor okresnej prokuratúry následne uložil Obvodnému oddeleniu Policajného zboru Košice-Staré Mesto záväzný pokyn, opatrenie podľa § 230 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku, začať trestné stíhanie.

5. Uznesením Obvodného oddelenia Policajného zboru Košice-Staré Mesto č. k. OPP-615/SM-KE-2017 z 9. mája 2017 bolo začaté trestné stíhanie. Uznesením č. k. ORP-615/SM-KE-2017 z 29. novembra 2017 bolo sťažovateľovi vnesené obvinenie za prečin „*Nebezpečné prenasledovanie*“ podľa § 360a ods. 1 písm. b), c), d) a e) Trestného zákona. Obžaloba na sťažovateľa bola prokurátorom okresnej prokuratúry na okresnom súde podaná 7. júna 2018.

6. Okresný súd rozhodol trestným rozkazom č. k. 7T/41/2018 z 21. júna 2018, ktorým uznal sťažovateľa vinným zo spáchania prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360 ods. 1 písm. b), c), d) a e) Trestného zákona a uložil sťažovateľovi trest odňatia slobody v trvaní 4 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov. Trestný rozkaz bol vydaný samosudcom JUDr. Jánom Poprockým.

7. Po podaní odporu proti trestnému rozkazu bola vec na okresnom súde pridelená do senátu JUDr. Ľuboša Vereša, ktorý oznámil svoju zaujatosť pre pomer k veci, poukázal na podnet sťažovateľa generálnemu prokurátorovi, ktorý smeroval proti sudcovi JUDr. Jánovi Poprockému a prokurátorke okresnej prokuratúry JUDr. Ildikó Mihaľovovej s urážajúcim a znevažujúcim obsahom, ku ktorým má priateľský vzťah. Z tohto dôvodu, ako aj z dôvodu priateľských väzieb viacerých osôb (funkcionárov Rektorátu Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, ktorej bol sťažovateľ v čase údajného spáchania skutku zamestnancom), ktorých vypočutie v konaní sťažovateľ navrhoval so sudcami trestného úseku okresného súdu, bola trestná vec sťažovateľa podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 8Nto/18/2019 z 11. septembra 2019 odňatá okresnému súdu a prikázaná Okresnému súdu Rožňava.

8. Sťažovateľ vyjadril presvedčenie, že prokurátor okresnej prokuratúry JUDr. Jozef Sonderlich nezákonne manipuloval priestupkovým konaním, keď si spis vo veci sťažovateľa vyžiadal na jeho opätovné preskúmanie, dokonca je možné, že bol spis na okresnom úrade účelovo zaevidovaný dvakrát, a preto bolo porušené právo sťažovateľa, aby okresný úrad rozhodol o jeho priestupku. Možnú nezákonnú manipuláciu s trestným konaním vidí sťažovateľ aj v samotnom fakte, že najprv bola vec posúdená tak, že nejde o prečin, a následne okresná prokuratúra po zásahu prokurátora JUDr. Petra Kanárika zmenila svoj názor a uložila záväzný pokyn začať vo veci trestné stíhanie, pravdepodobne bolo podľa neho účelovo zmenené aj číslo konania na okresnej prokuratúre.

Sťažovateľ namieta, že došlo k zneužitiu práva na vznesenie obvinenia. Hoci bolo celkom zrejmé, že sťažovateľ má byť údajným páchatelom prečinu, nebolo mu obvinenie vznesené hneď pri začatí trestného stíhania, čím sa v rozpore s ustálenou judikatúrou zabránilo sťažovateľovi uplatňovať jeho procesné práva obvineného ako napríklad podávať opravné prostriedky, návrhy na vykonanie dokazovania, nazerať do spisu, zvoliť si obhajcu. Prokurátorka JUDr. Ildikó Mihaľovová ako dozorujúca prokurátorka podľa sťažovateľa vedome porušovala jeho práva, keď bol sťažovateľ vypočúvaný v konaní ako svedok a sám sa usvedčoval, hoci by mal ako obvinený právo vo veci nevypovedať. Sudca okresného súdu JUDr. Ján Poprocký, ktorý bol sudcom v prípravnom konaní a zákonným sudcom po podaní obžaloby, mal podľa sťažovateľa namietnuť svoju predpojatosť z dôvodu priateľského vzťahu k potenciálnym svedkom, čo však neurobil a mal podľa sťažovateľa odmietnuť obžalobu z dôvodu už uvedeného porušovania práv sťažovateľa v prípravnom konaní.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Sťažovateľ namieta nezákonný postup prokurátorov okresnej prokuratúry v prípravnom konaní a sudcu okresného súdu po podaní obžaloby pred vydaním trestného rozkazu. Podľa ustanovenia § 355 ods. 1 Trestného poriadku mal sťažovateľ k dispozícii účinný prostriedok nápravy, a to odpor proti trestnému rozkazu, ktorý aj podal, ako vyplýva z obsahu jeho sťažnosti a priložených príloh. Podaním odporu proti trestnému rozkazu sa trestná vec sťažovateľa dostala do štádia konania pred súdom, kde v zmysle § 355 ods. 3 Trestného poriadku nie je sudca pri prejednávaní veci na hlavnom pojednávaní viazaný právnou kvalifikáciou ani druhom a výmerou trestu obsiahnutými v trestnom rozkaze. Všetky svoje námietky proti postupu orgánov činných v trestnom konaní počas prípravného konania, ako aj proti postupu okresného súdu tak, ako ich formuloval v ústavnej sťažnosti, môže sťažovateľ uplatniť v ďalšom priebehu svojho trestného konania. Sťažovateľ má zároveň k dispozícii odvolanie proti rozsudku prvostupňového súdu (§ 306 a nasledujúcich Trestného poriadku), pričom podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok (okrem iných prípadov) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby. Tiež možno poukázať § 368 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého možno podať dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa ustanovení § 371 Trestného poriadku [napríklad § 371 ods. 1 písm. c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, prípadne § 371 ods. 1 písm. e) vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania].

10. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho koniec proces, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ak tieto pochybenia neboli odstránené v priebehu samotného trestného konania. Pokiaľ by ústavný súd na túto skutočnosť neprihliadal, poprel by účel a zmysel opravných prostriedkov v trestnom konaní,

ktorým je okrem iného aj náprava pochybení vo veci konajúcich orgánov verejnej moci (orgánov činných v trestnom konaní a súdov). Ústavný súd tak zdôrazňuje, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade preskúmania právoplatne skončených vecí (IV. ÚS 187/09, III. ÚS 421/2016, III. ÚS 855/2016). Základné právo na súdnu ochranu je totiž „výsledkové“, to znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie bude ako celok spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (III. ÚS 33/04, IV. 163/05, III. ÚS 421/2016, III. ÚS 855/2016).

11. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ má v systéme trestného konania k dispozícii ďalší účinný prostriedok na dosiahnutie ochrany svojich práv, hoci bude prípustný až po rozhodnutí vo veci samej. Za týchto okolností je neprípustné, aby ústavný súd v danej fáze vstupoval do prebiehajúceho trestného konania vo veci sťažovateľa a predčasne si tak uzurpoval právomoc súdov. V danej fáze konania, keď má sťažovateľ k dispozícii opravné prostriedky (odvolanie a prípadné dovolanie), prostredníctvom ktorých môže v budúcnosti uplatniť ochranu svojich práv, je neprípustné, aby ústavný súd korigoval prípadné pochybenia procesného postupu orgánov činných v trestnom konaní a všeobecného súdu v sťažovateľom nastolených čiastkových otázkach. Sťažovateľ sa s prípadnou ústavnou sťažnosťou môže na ústavný súd obrátiť až po vyčerpaní označených opravných prostriedkov, teda až vo fáze právoplatného skončenia meritórneho konania.

12. Ústavný súd pripomína, že nevyužitie označenej možnosti ochrany práv sťažovateľa nemožno nahradzovať „predčasnou“ ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, pretože ten môže konať len vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemá inú možnosť účinnej ochrany svojich práv (čl. 127 ods. 1 ústavy).

13. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako neprípustnú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietol.

14. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiadala, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, IV. ÚS 75/2022).

15. Ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z výsledku posúdenia obsahu ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavným súdom ako neprípustnej je zrejme, že v tomto prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (II. ÚS 193/2020, IV. ÚS 75/2022). Keďže nebol splnený jeden z nevyhnutných predpokladov pre ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhoviel (bo 2 výroku uznesenia).

16. Z dôvodu odmietnutia sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími procesnými návrhmi sťažovateľa uvedenými v ústavnej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júna 2022

Ladislav Dudíťš
predseda senátu